

รายงานผลการปฏิบัติราชการ
ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

โครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้
คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว

กลุ่มงานวิจัยและคัดกรองศาสตร์

กองการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ขั้นตอนที่ ๕

สรุปผลการดำเนินการพัฒนารูปแบบการวิจัย และนำเสนอต่อที่
ประชุมผู้บริหาร และเผยแพร่ลงเว็บไซต์

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว

๑. บทสรุปการดำเนินงานโครงการวิจัย

ในสภาพสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน มีโอกาสได้รับสารตะกั่วในชีวิตประจำวันได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะในพื้นที่รอบเหมืองมีความเสี่ยงต่อภาวะตะกั่วเป็นพิษ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในทุกกลุ่ม การกำจัดโลหะหนักโดยวิธีคีเลชั่นเป็นอีกวิธีที่มีประสิทธิผลในการบำบัดอาการผู้ป่วยที่ได้รับพิษสารตะกั่ว และหากทำอย่างต่อเนื่องโดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถก็สามารถกำจัดโลหะหนักออกจากร่างกายของผู้ที่ได้รับพิษได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม การทำคีเลชั่นแม้จะเป็นวิธีการมาตรฐานสำหรับการขับสารตะกั่วตามแพทย์แผนปัจจุบัน แต่มีผลข้างเคียงค่อนข้างมาก เช่น อ่อนเพลีย ระบายเคือง ผื่นคัน รวมถึงภาวะแคลเซียมหรือน้ำตาลในเลือดต่ำ แต่การนำมาใช้แบบการแพทย์ทางเลือกนั้น ได้มีการปรับลดขนาดของสารคีเลท รวมถึงเพิ่มสารอาหารเสริมบางอย่างเพื่อลดอาการข้างเคียงดังกล่าว และยังคงมีประสิทธิผลในการกำจัดตะกั่วออกจากร่างกายอยู่ ซึ่งส่วนมากเป็นรายงานการศึกษาในต่างประเทศ สำหรับการศึกษาในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก ดังนั้นจึงเห็นว่าควรมีการดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยนี้ขึ้น เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้ คีเลชั่นบำบัดบำบัดในผู้ได้รับพิษสารตะกั่ว เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบการรักษาภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่วด้วยการแพทย์ผสมผสานต่อไป

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ กองการแพทย์ทางเลือก โดยกลุ่มงานวิจัยและคัดกรองศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี โรงพยาบาลทองผาภูมิ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งเสือโทน ร่วมประชุมเพื่อพัฒนาโครงร่างวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง เสนอโครงร่างวิจัยเรื่อง “การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว” คณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพิจารณาและได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ดำเนินงานเก็บข้อมูลในพื้นที่วิจัย มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน ๓๘ คน วิเคราะห์ข้อมูลด้านประสิทธิผลและความปลอดภัยของการใช้คีเลชั่นบำบัด รวมทั้งรูปแบบการใช้ที่เหมาะสม จัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์และขออนุมัติคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อตีพิมพ์ลงวารสารหรือเผยแพร่ในงานประชุมวิชาการ จำนวน ๑ เรื่อง

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินประสิทธิผลและความปลอดภัยการใช้คีเลชั่นบำบัด (EDTA Chelation Therapy) ในผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว

๓. เป้าหมาย

๓.๑ มีเครือข่ายพื้นที่ร่วมดำเนินการวิจัย จำนวน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านคลิตี้บน คลิตี้ล่าง เกริงกระเวีย ห้วยเสือ อ. ทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี และโรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี ขนาดตัวอย่างในการวิจัย ๔๐ คน

๓.๒ มีรายงานผลการวิจัยประสิทธิผลการใช้คีเลชั่นบำบัด (EDTA Chelation Therapy) สำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว

๔. ผลการดำเนินงานโครงการวิจัย

๔.๑ จัดประชุมคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ/คณะทำงานในการพัฒนารูปแบบการวิจัย จำนวน ๒ ครั้ง

- ประชุมเตรียมทีมวิจัยฯ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และโรงพยาบาลทองผาภูมิ

- ประชุมทีมวิจัยและเก็บข้อมูลในพื้นที่ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และโรงพยาบาลทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

๔.๒ จัดอบรมการแพทย์ผสมผสานและการแพทย์ทางเลือก และเตรียมความรู้เพื่อดำเนินการวิจัย

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ ครั้ง และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๖ ครั้ง ผู้เข้าร่วมอบรมฯ มีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๙๗

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ และ ๒๑-๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๐ พฤศจิกายน และ ๕-๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ และ ๑๘-๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และ ๒-๔ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๘-๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งเสือโตน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งเสือโตน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

๔.๓ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ และนำเสนอ ต่อที่ประชุมผู้บริหาร

ติดตามการเก็บข้อมูลและรายงานความก้าวหน้าในพื้นที่วิจัย จำนวน ๕ ครั้ง และนำเสนอความก้าวหน้าในโครงการวิจัยต่อที่ประชุมผู้บริหารรวม จำนวน ๑ ครั้ง ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

- ติดตามการเก็บข้อมูลงานวิจัยในโครงการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๒-๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- ติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และโรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- ติดตามการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินโครงการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๖-๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และโรงพยาบาลทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- ติดตามการเก็บข้อมูลงานวิจัย (ระยะที่ ๒) โครงการวิจัยการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

- ติดตามการเก็บข้อมูลงานวิจัย (ระยะที่ ๓) โครงการวิจัยการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้คีเลชั่นบำบัดสำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

๔.๔ จำนวนการพัฒนาารูปแบบการวิจัยที่แล้วเสร็จ

รายงานโครงร่างวิจัยที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัสโครงการวิจัย ๐๙-๒๕๖๐ ได้รับอนุมัติ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๔.๕ สรุปผลการดำเนินการพัฒนาารูปแบบการวิจัย และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหาร และเผยแพร่ลงเว็บไซต์

รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัย เผยแพร่ลงเว็บไซต์ของกองการแพทย์ทางเลือก

๕. ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑. มีเครือข่ายร่วมดำเนินการวิจัยในพื้นที่ จำนวน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านคลิตี้บน คลิตี้ล่าง เกริงกระเวีย ห้วยเสือ และกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมในการวิจัย จำนวน ๓๘ คน

๒. รายงานผลการวิจัยประสิทธิผลการใช้คีเลชั่นบำบัด (EDTA Chelation Therapy) สำหรับผู้ป่วยที่มีภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว จำนวน ๑ เรื่อง

เชิงคุณภาพ

บุคลากรสาธารณสุขและอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัยมีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๙๗

๖. งบประมาณ ได้รับจัดสรร ๘๐๙,๒๐๐ บาท งบประมาณที่ใช้จริง ร้อยละ ๑๐๐

๗. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนารูปแบบการคัดกรอง และการรักษาผู้ป่วยที่มีอาการภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว และได้แนวทางสำหรับนำไปใช้ในพื้นที่ที่ประชาชนมีความเสี่ยงต่อการได้รับสารพิษตะกั่ว เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดโรค

๘. ปัญหาอุปสรรค

๘.๑ งบประมาณจำกัดจึงต้องตัดขั้นตอนการทำวิจัยบางส่วนออก ทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

๘.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณมีระเบียบและข้อกำหนดมาก ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานวิจัย